

בש"פ 6604/21 - מוחמד טאהא נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 6604/21

לפני: כבוד השופט ע' פוגלמן

העורר: מוחמד טאהא

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטת בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (כב' השופט ע' דרויאן-גמליאל) במ"ת 40096-07-21 מיום 3.10.2021

תאריך הישיבה: ו' בחשוון התשפ"ב (12.10.2021)

בשם העורר: עו"ד גיורא זילברשטיין

בשם המשיבה: עו"ד הדס פרנקל

החלטה

1. ביום 19.7.2021 הוגש נגד העורר כתב אישום שמייחס לו, בין היתר, קשירת קשר לפשע, חבלה בכוונה מחמירה, נשיאת נשק ועבירות נוספות. על פי כתב האישום, ביום 6.6.2021 ועל רקע סכסוך בין העורר לבין המתלונן, תקף אותו העורר והכה אותו בפניו ובראשו. יוער כי במהלך אירוע זה העורר נפצע ונחבל גם הוא. בעקבות תקרית זו, אירעו בין הצדדים שורה של אירועי אלימות חמורים הדדיים, כאשר בני דודו של העורר השתתפו אף הם באירועים המדוברים (נאשמים 2 ו-3 בכתב האישום; להלן: יתר הנאשמים). בין היתר, ביום 25.6.2021 קשר העורר בצוותא עם יתר הנאשמים לארוב למתלונן ולחסום את הצומת בסמוך לביתה של ארוסתו באמצעות רכביהם על מנת למנוע ממנו להימלט מפניהם. תחילה ניסו לאתר את המתלונן ללא הצלחה, ובהמשך לאחר שקיבלו מידע בדבר מקום הימצאו, חסמו את נתיב נסיעתו. אז יצא המתלונן מרכבו ונמלט לכיוון ביתה של ארוסתו, כשהעורר ויתר הנאשמים רודפים אחריו. במהלך המרדף ירה העורר לפחות 3 ריות לעבר המתלונן. יצוין כי במסגרת האירועים, המתלונן ואדם נוסף ירו לעבר

עמוד 1

בית משפחתו של העורר, וגרמו לפציעת שלושה מבני משפחתו של העורר, ביניהם ילד בן 8.

2. בד בבד עם הגשת כתב האישום הגישה המשיבה בקשה למעצר העורר עד תום ההליכים. בבקשה נטען כי קיימות ראיות לכאורה להוכחת המיוחס לעורר, וכי קמה עילת מעצר בעניינו נוכח חזקת המסוכנות הקבועה בדיון בשל עבירת הנשק שיוחסה לו. עוד נטען כי אופי העבירות שמיוחסות לעורר ונסיבות ביצוען מלמדים שקיים יסוד סביר שהעורר יסכן את ביטחון הציבור. בדיון שהתקיים ביום 12.8.2021 לפני בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (כב' השופטת מ' גרינברג) הסכים העורר לקיומן של ראיות לכאורה להוכחת המיוחס לו ולעילת מעצר. בהחלטה מאותו היום קבע בית המשפט כי חלקו של העורר באירועים המתוארים בכתב האישום דומיננטי משל יתר הנאשמים, והורה לשירות המבחן להכין תסקיר מעצר בעניינו ובעניין יתר הנאשמים. ביום 30.9.2021 התקבל התסקיר בעניינו של העורר, שבמסגרתו העריך שירות המבחן כי רמת הסיכון להישנות מעורבות בהתנהגות אלימה מצדו נמוכה, וכי המסוכנות במצבו ממוקדת בסכסוך שהתפתח עם המתלונן. לפיכך, הומלץ לשקול בחיוב חלופת מעצר המרוחקת באופן משמעותי ממקום מגוריו, אצל דודתו של העורר, שלפי התרשמות שירות המבחן תוכל לשמש גורם ממתן ומרגיע עבורו.

3. ביום 3.10.2021 קיבל בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (כב' השופט ע' דרויאן-גמליאל) את בקשת המשיבה והורה על מעצר העורר עד תום ההליכים. בית המשפט קבע כי על אף התרשמות שירות המבחן, מסוכנותו של העורר גבוהה ונלמדת ממעשיו האלימים. עוד הוסיף בית המשפט כי מסוכנותו אינה מוגבלת למתלונן, וכעולה מכתב האישום, גם אחרים עלולים להיפגע ממעשיו. לפיכך קבע בית המשפט כי לא ניתן לתת מענה למסוכנות שנשקפת מהעורר שלא באמצעות מעצר מאחורי סורג וברית. לשלמות התמונה יוער כי ביום 11.10.2021 הורה בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (כב' השופטת מ' גרינברג) על שחרור יתר הנאשמים למעצר בית מלא בתנאים.

4. מכאן הערר שלפניי שבו נטען כי לא היה מקום לסטות מהמלצת שירות המבחן בעניינו של העורר. לדברי ב"כ העורר, שהפנה להחלטות בהן הורה בית משפט זה על מעצר בפיקוח אלקטרוני בעבירות דומות - שגה בית משפט קמא שנתן משקל מכריע לחומרת העבירות המיוחסות לו. לטענתו, מדובר במי שאורח חיים עברייני אינו מושרש בו, וזו העבירה הראשונה שמיוחסת לו. לשיטתו, מערך הפיקוח המוצע יכול להוות חלופת מעצר ראויה - הן מבחינת מיקום החלופה, הן מבחינת זהות המפקחים. עוד הוסיף העורר כי יש לתת משקל לכך שיתר הנאשמים שוחררו ליישוב שבו בוצעו העבירות (להבדיל מהחלופה המוצעת על ידו).

5. בדיון שהתקיים לפניי ביום 12.10.2021 סמכה המשיבה ידיה על החלטת בית משפט קמא. נטען כי החלטת בית המשפט המחוזי התקבלה לאחר שנתן דעתו למסוכנותו הגבוהה של העורר ולחלקו הדומיננטי בפרשה. עוד ציינה המשיבה כי העורר הוא הנאשם היחיד אשר עשה שימוש בנשק חם, וכי לא הוצג טעם לחרוג במקרה זה מהכלל לפיו במקרה של נאשמים בעבירות נשק, ייטה בית המשפט להורות על מעצר מאחורי סורג וברית.

6. לאחר שעיינתי בערר ובצרופותיו, והאזנתי לטענות הצדדים בדיון שהתקיים לפניי, לא מצאתי עילה להתערב בהחלטת בית המשפט המחוזי. כידוע, העבירות שמיוחסות למשיב מקימות חזקת מסוכנות סטטוטורית לפי סעיף 21(א)(1)(ג)(4) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים). כן נקבע כי ככלל, המסוכנות הנובעת מעבירות נשק לא ניתנת לאיון באמצעות חלופת מעצר (בש"פ 6957/19 מדינת ישראל נ' ספדי, פסקה 10 (29.10.2019); בש"פ 6898/19 מדינת ישראל נ' גבאי, פסקה 12 (28.10.2019); בש"פ 5187/17 עראר נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (3.7.2017)). חוק המעצרים מוסיף וקובע כי בית המשפט לא יורה על מעצרו של

נאשם בעבירות אלו בפיקוח אלקטרוני, אלא אם שוכנע מטעמים מיוחדים שיירשמו כי בשל נסיבות ביצוע העבירה או נסיבותיו המיוחדות של הנאשם ניתן להסתפק במתכונת זו (סעיף 22ב(ב) לחוק המעצרים). הגם שכך, בהתאם לסעיף 21(ב)(1) לחוק המעצרים, על בית המשפט לבחון אם את מטרת המעצר ניתן להשיג בדרך שפגיעתה בחירות הנאשם פחותה, וזאת גם בעבירות נשק (בש"פ 6556/21 מדינת ישראל נ' שייך יוסף, פסקה 7 (11.10.2021))(להלן: עניין שייך יוסף)). כפי שכבר נקבע בעבר בהקשר של עבירות נשק, יש לבחון כל מקרה לגופו ועל פי נסיבותיו (בש"פ 2406/20 אבו פרחאן נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (19.4.2020); בש"פ 6896/19 מדינת ישראל נ' כנאניה, פסקה 9 (28.10.2019)). וכפי שכבר הוזכר לעיל, בית משפט זה הורה במקרים מתאימים, כאשר שוכנע כי מעצר בפיקוח אלקטרוני יוכל לנטרל את הסיכון, על נקיטה בדרך זו.

7. בעניינו אין מדובר אך בעבירת נשק (כפי שהיה בעניין שייך יוסף). העורר אף ירה בנשק זה מספר יריות לכוונו של אחר במהלך מרדף אחריו, והוא מואשם - בצד האישום של נשיאת נשק - בין היתר גם בחבלה בכוונה מחמירה ובקשר לפשע. נתונים שמצביעים על עוצמה מוגברת של סיכון. בית המשפט לא התעלם מנתונים שהועלו על ידי סגורו של העורר, מכך שמדובר במעצר ראשון, מתסקיר המעצר בעניינו, מהעדר מעורבות בפלילים וממיקום החלופה, שהביאולהמלצתשירותהמבחןעלמעצרבפיקוחאלקטרוני.

8. בצד האמור, כלל ידוע הוא כי בית המשפט אינו מחויב באימוץ מסקנתו של שירות המבחן בתסקיר המעצר, שכן התסקיר הוא כלי עזר לגיבוש ההחלטה בשאלת אפשרות שחרורו של נאשם לחלופת מעצר, ואינו כובל את שיקול דעתו של בית המשפט (ראו: בש"פ 2221/20 מדינת ישראל נ' פלוני, פסקה 9 (30.3.2020); בש"פ 6778/19 טוביאנה נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (29.10.2019)). בית המשפט מצא כי הניתוח בתסקיר המבחן חסר וכי המסוכנות שנשקפת מהעורר, לא ניתנת לניטרול במעצר בפיקוח אלקטרוני. אכן, כתב האישום מגולל מסכת אירועים אלימה, וחלק מן האירועים בו תוכננו על ידי העורר בקפידה, תוך הצטיידות במוטות וכלי נשק. העורר היווה את "הרוח החיה" באירועים, וגייס את יתר הנאשמים לפעול עמו בסכסוכו נגד המתלונן. חלקו הדומיננטי באירועים והסכסוך האישי שלו עם המתלונן הוא גם זה שמבחין גם בין עניינו של העורר לבין עניינם של יתר הנאשמים. בנסיבות אלו - גם אם הייתי מוכן להניח לטובת העורר כי מדובר במקרה גבולי - איני רואה להתערב בהכרעת בית המשפט המחוזי שלפיה בנקודת הזמן הנוכחית לא ניתן לומר שמתקיימים טעמים מיוחדים שמצדיקים את העברת העורר למעצר בפיקוח אלקטרוני או שמעצר מעין זה יכול לתת מענה למסוכנות שנשקפת ממנו.

הערר נדחה אפוא.

ניתנה היום, ז' בחשוון התשפ"ב (13.10.2021).

ש ו פ ט